

VỤ GIÁO DỤC TIỂU HỌC

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN SINH HOẠT CHUYÊN MÔN VỀ TỔ CHỨC DẠY HỌC Ở TIỂU HỌC THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG 2018

Để thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông ban hành theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 (CTGDPT 2018) từ năm học 2020-2021 đối với lớp 1, việc sinh hoạt chuyên môn (SHCM) về tổ chức dạy học các môn học, hoạt động giáo dục (gọi chung là môn học) ở tiểu học thực hiện CTGDPT 2018 như sau:

I. Mục đích, yêu cầu

1. Mục đích

- Nâng cao chất lượng SHCM về tổ chức dạy học ở tiểu học thực hiện CTGDPT 2018 góp phần hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực HS.
- Giúp cho cán bộ quản lý (CBQL) chủ động chỉ đạo, giáo viên (GV) có thể xây dựng kế hoạch và tổ chức dạy học ở tiểu học thực hiện CTGDPT 2018.
- Thống nhất phương thức quản lý, chỉ đạo SHCM về tổ chức dạy học ở tiểu học thực hiện CTGDPT 2018.

2. Yêu cầu

- Việc xây dựng kế hoạch và tổ chức dạy học ở tiểu học thực hiện CTGDPT 2018 phải phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, địa phương và khả năng học tập của HS.
- Kế hoạch dạy học và kế hoạch SHCM của tổ/khối chuyên môn phải được lãnh đạo nhà trường phê duyệt trước khi thực hiện và là căn cứ để thanh tra, kiểm tra.
- Việc SHCM về tổ chức dạy học ở tiểu học thực hiện CTGDPT 2018 được thực hiện nghiêm túc, hiệu quả thiết thực.

II. Nội dung sinh hoạt chuyên môn

1. Tìm hiểu về Chương trình giáo dục phổ thông 2018

- Mục tiêu của cấp tiểu học; yêu cầu cần đạt về phẩm chất, năng lực HS; kế hoạch giáo dục; định hướng về nội dung, phương pháp và đánh giá kết quả giáo dục ở tiểu học (trong Chương trình tổng thể).
- Mục tiêu chương trình, yêu cầu cần đạt, nội dung, phương pháp và đánh giá đối với từng môn học ở tiểu học (trong Chương trình môn học).

2. Xây dựng kế hoạch tổ chức dạy học

- a) Căn cứ vào chương trình môn học và sách giáo khoa, các tổ/khối chuyên môn xây dựng kế hoạch môn học.

b) GV xây dựng kế hoạch dạy học với từng bài học trong sách giáo khoa hay từng nội dung môn học (sau đây gọi chung là bài học) hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực HS.

- Căn cứ nội dung từng bài học, xác định mục tiêu hay yêu cầu cần đạt.

- Căn cứ vào mục tiêu hay yêu cầu cần đạt của từng bài học, thiết kế các hoạt động (mở đầu, hình thành kiến thức mới, luyện tập, vận dụng) phù hợp với từng bài học, thiết kế hoạt động học cho HS (cá nhân, cặp đôi, nhóm, lớp) phù hợp với từng nội dung để giúp HS có thể hoàn thành nhiệm vụ học tập, thiết kế các hoạt động đánh giá (HS tự nhận xét, nhận xét sản phẩm học tập của bạn hay nhóm bạn, được GV nhận xét, hướng dẫn, hỗ trợ...).

- Đối với Hoạt động trải nghiệm, kế hoạch tổ chức hoạt động được thiết kế phù hợp với từng loại hình Sinh hoạt dưới cờ, Sinh hoạt lớp hay Hoạt động giáo dục theo chủ đề; các hoạt động trải nghiệm trong Sinh hoạt dưới cờ, Sinh hoạt lớp có sự gắn kết, hỗ trợ cho các hoạt động trong Hoạt động giáo dục theo chủ đề.

c) Tổ chức dạy học

- Căn cứ mục tiêu hay yêu cầu cần đạt, nội dung bài học và các hoạt động đã được thiết kế ở mục b, GV vận dụng sáng tạo các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học lấy hoạt động học của HS làm trung tâm, tổ chức hướng dẫn cho HS học, tham gia hoạt động, giải quyết vấn đề để có thể tự chiếm lĩnh kiến thức, đạt được mục tiêu hay yêu cầu cần đạt của bài học.

- Trong quá trình tổ chức dạy học, cần lưu ý đến cách nêu yêu cầu hay giao nhiệm vụ học tập cho HS; quan tâm theo dõi, quan sát, bao quát, phát hiện kịp thời những khó khăn của HS; khuyến khích HS hợp tác, giúp đỡ nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập; các biện pháp hỗ trợ HS, phát huy hết khả năng của HS; phân tích, tổng hợp, đánh giá quá trình học tập và kết quả hoạt động của HS; tạo cơ hội và khuyến khích HS tích cực, tự lực, chủ động, sáng tạo, lôi cuốn HS vào quá trình tìm hiểu, khám phá, vận dụng kiến thức; giúp HS có hứng thú và có niềm tin trong học tập, rèn luyện để hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực HS.

- Đối với Hoạt động trải nghiệm tất cả HS đều được chủ động tham gia và tham gia điều hành trong quá trình tổ chức các hoạt động.

III. Hình thức sinh hoạt chuyên môn

1. Dự giờ, thăm lớp

a) Cần tập trung quan sát hoạt động của HS khi thực hiện nhiệm vụ học tập, báo cáo kết quả và thảo luận:

- HS thực hiện cá nhân, hợp tác khi thực hiện nhiệm vụ học tập; HS gặp khó khăn, được phát hiện và được hỗ trợ kịp thời, phù hợp, hiệu quả.

- HS báo cáo kết quả, sản phẩm học tập; được khuyến khích trao đổi, thảo luận với nhau về nội dung học tập hay cách thực hiện nhiệm vụ được giao.

b) Quan sát việc GV phát hiện kịp thời những khó khăn của HS, hỗ trợ HS phù hợp, hiệu quả như thế nào, có "bỏ quên" HS nào không; xử lý tình huống sư phạm nảy sinh; nhận xét về quá trình thực hiện nhiệm vụ học tập của HS; cách phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập và những ý kiến thảo luận của HS; thống nhất hay chính xác hóa ý kiến HS chia sẻ cả lớp.

c) Với các bài học được thực hiện ở nhiều tiết học (một nhiệm vụ học tập có thể được thực hiện ở trong và ngoài lớp học, ở trong và ngoài nhà trường), trong một tiết học có thể chỉ thực hiện một số bước trong tiến trình sư phạm của phương pháp và kỹ thuật dạy học nên khi dự một tiết dạy, GV cần phải đặt nó trong toàn bộ tiến trình hoạt động của bài học đã thiết kế. Nên ghi hình các giờ dạy để sử dụng khi phân tích bài học.

2. Phân tích, rút kinh nghiệm bài học

a) Trên cơ sở thiết kế kế hoạch bài học, tổ/khối chuyên môn phân công GV tổ chức dạy học để dự giờ, thăm lớp, phân tích và rút kinh nghiệm về giờ dạy.

b) Phân tích hiệu quả hoạt động của HS trong khi thực hiện nhiệm vụ; đánh giá việc tổ chức, đánh giá, định hướng, điều chỉnh hoạt động cho HS của GV. Khi phân tích giờ dạy, có thể căn cứ vào các tiêu chí cụ thể sau:

Nội dung	Tiêu chí
1. Kế hoạch dạy học	Mục tiêu hay yêu cầu cần đạt của bài học, nội dung, nhiệm vụ học tập, sản phẩm cần đạt của mỗi nhiệm vụ học tập đã rõ ràng chưa? <i>(Rõ ràng/Chưa rõ ràng)</i>
	Thiết bị dạy học được chuẩn bị để sử dụng trong tổ chức dạy học phù hợp chưa? <i>(Rất phù hợp/Phù hợp/Chưa phù hợp)</i>
	Các hoạt động được thiết kế với mục tiêu, nội dung và phương pháp dạy học được sử dụng phù hợp chưa? <i>(Rất phù hợp/Phù hợp/Chưa phù hợp)</i>
	Các hoạt động đánh giá (HS nhận xét, được nhận xét) được thiết kế phù hợp chưa? <i>(Rất phù hợp/Phù hợp/Chưa phù hợp)</i>
2. Tổ chức hoạt động học	Việc yêu cầu hay giao nhiệm vụ học tập cho HS của GV sinh động, hấp dẫn chưa? <i>(Rất sinh động/Sinh động/Chưa sinh động); (Rất hấp dẫn/Hấp dẫn/Chưa hấp dẫn)</i>
	Khả năng của GV về quan sát, theo dõi, bao quát, phát hiện kịp thời những khó khăn, lúng túng của HS đạt mức độ nào? <i>(Tốt/ Đạt/ Chưa tốt)</i>
	Biện pháp hỗ trợ, khuyến khích HS tự học, giao tiếp, hợp tác, giúp đỡ nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập phù hợp, hiệu quả chưa?

	<i>(Rất phù hợp/Phù hợp/Chưa phù hợp); (Rất hiệu quả/Hiệu quả/Chưa hiệu quả)</i>
	Việc tổng hợp, phân tích, đánh giá kết quả hoạt động, quá trình thảo luận của HS của GV hiệu quả chưa? <i>(Rất hiệu quả/Hiệu quả/Chưa hiệu quả)</i>
3. Hoạt động của HS	Khả năng tiếp nhận và sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ học tập của tất cả HS trong lớp <i>(Tốt/ Đạt/ Chưa tốt)</i>
	HS đã tích cực, chủ động, sáng tạo, hợp tác khi thực hiện các nhiệm vụ học tập chưa? <i>(Rất tích cực/Tích cực/Chưa tích cực, ...)</i>
	Việc trình bày, trao đổi, thảo luận về sản phẩm học tập sau khi thực hiện nhiệm vụ của HS tích cực chưa? <i>(Rất tích cực/Tích cực/Chưa tích cực, ...)</i>
	Các sản phẩm sau khi thực hiện nhiệm vụ học tập của HS <i>chính xác, phù hợp</i> chưa? <i>(Rất chính xác/Chính xác/Chưa chính xác); (Rất phù hợp/Phù hợp/Chưa phù hợp)</i>

IV. Chỉ đạo, quản lí sinh hoạt chuyên môn

1. SHCM được tổ chức theo đơn vị tổ, khối chuyên môn theo khối lớp; theo đơn vị trường, cụm trường hay toàn huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh (sau đây gọi chung là huyện).

- Với GV dạy Tin học, Ngoại ngữ, Giáo dục Thể chất, Âm nhạc, Mỹ thuật, tùy thuộc vào số lượng GV từng môn của các trường trong toàn huyện, phòng giáo dục đào tạo quy định hình thức SHCM của GV từng môn này theo trường, cụm trường hay toàn huyện, chẳng hạn như nếu trường có số lượng từ 03 GV/môn thì có thể tổ chức SHCM cấp tổ hoặc cấp trường.

- Số lần SHCM cấp tổ, khối chuyên môn (có thể từ 2 đến 4 lần/tháng), cấp trường, cấp cụm trường hay toàn huyện theo từng tháng, học kì do phòng GDĐT quy định phù hợp với từng vùng, miền, đạt hiệu quả thiết thực nâng cao năng lực của GV tổ chức dạy học hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực HS, đáp ứng yêu cầu thực hiện CTGDPT 2018.

- Với Hoạt động trải nghiệm: Nội dung thuộc loại hình Sinh hoạt lớp và Hoạt động giáo dục theo chủ đề thì tổ chức SHCM theo GV cùng khối lớp, nội dung thuộc loại hình Sinh hoạt dưới cờ thì tổ chức SHCM theo GV chủ nhiệm toàn trường và Tổng phụ trách Đội. Những nội dung, chủ đề SHCM tùy thuộc sự liên quan có thể mời cha mẹ HS, các lực lượng tham gia trải nghiệm với HS cùng tham gia SHCM.

2. Thống nhất trong chỉ đạo, quản lí thực hiện kế hoạch SHCM của nhà trường để thực hiện CTGDPT 2018 bằng văn bản; theo dõi, giám sát quá trình thực hiện kế hoạch SHCM của nhà trường; chú trọng các biện pháp nhằm tạo điều kiện thuận lợi và khuyến khích, tạo động lực cho GV tích cực, chủ động,

sáng tạo trong việc thực hiện kế hoạch chuyên môn nhất là việc tổ chức dạy học ở tiểu học hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực HS.

- Tập trung chỉ đạo đổi mới SHCM về tổ chức dạy học ở các nhà trường, tăng cường các hoạt động dự giờ, thăm lớp, trao đổi, chia sẻ để hoàn thiện từng bước nội dung, kế hoạch, tổ chức dạy học ở tiểu học hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực HS thông qua SHCM tại trường, qua các hội nghị, hội thảo, giao lưu học tập giữa các nhà trường.

- Tăng cường công tác hỗ trợ việc tổ chức dạy học ở tiểu học hình thành và phát triển phẩm chất, năng lực HS; kiểm tra việc thực hiện đầy đủ, nghiêm túc công tác SHCM của các nhà trường; có hình thức biểu dương, khen thưởng đối với những tập thể, cá nhân thực hiện tốt việc tổ chức SHCM về tổ chức dạy học ở tiểu học thực hiện CTGDPT 2018.
